THIJSSEROUTE

Lengte: 39 km

LANGS DE MOOISTE NATUUR VAN TEXEL

Toen de beginnende onderwijzer Jac. P. Thijsse (1865-1945) in 1890 besloot om als schoolhoofd op Texel aan de slag te gaan, verklaarden zijn Amsterdamse vrienden hem voor gek. "Wat was er nu op zoo'n schapeneiland te beleven?"

Maar dat ontdekte 'Meester Thijsse' al snel. Hij werd een groot fan van de Texelse natuur. Hij liet de Texelse schoolkinderen hiervan meegenieten tijdens lessen in de buitenlucht. Door zijn aan Texel gewijde Verkade-album uit 1927 maakte heel Nederland kennis met de Texelse natuur.

Thijsse was een van de oprichters van Natuurmonumenten. Hoewel hij al na 2½ jaar terugkeerde naar Amsterdam omdat zijn vrouw niet kon wennen op Texel, bracht hij nog vaak een bezoek aan 'zijn' eiland. Hij adviseerde zijn lezers hetzelfde te doen: "Liever driemaal in één jaar, dan eenmaal in drie jaren".

ROUTE

Start Veerhaven (andere startpunten zijn mogelijk); 39 km

01 · 25 · 40 · 41 · 42 · 39 · 38 · 37 · 59 · 57 · 56 · 49 · 65

66 · 71 · 70 · 17 · 16 · 15 · 05 · 11 · 10 · 09 · 08 · 06 · 01

Fietsoplaadpunt

Informatiepaneel fietsknooppunten

40 Om Texel en de Rede van Texel te beschermen tegen de Spanjaarden liet Willem van Oranje rond 1574 het stervormige fort De Schans aanleggen. In 1811 bracht Napoleon een bezoek aan De Schans, waarna hij opdracht gaf het fort te vergroten en het met twee steunforten te versterken: het aan Oudeschild grenzende fort Lunette ca. 700 meter ten oosten van De Schans en het fort Redoute, ca. 400 meter ten westen van De Schans. Fort De Schans is door Natuurmonumenten gerestaureerd en vrij toegankelijk. De steunforten zijn weer zichtbaar gemaakt in het landschap.

De Hoge Berg is ontstaan tijdens de ijstijd. De gletsjers duwden grote hoeveelheden zand, stenen en klei voor zich uit en zo vormden zich stuwwallen. Met zijn schapenboeten, drinkkolken, stolpboerderijen en prachtig begroeide tuinwallen is de Hoge Berg een bijzonder landschap. Niet voor niets is het al in 1968 aangewezen als landschapsreservaat.

THIJSSE: "DE ECHTE TEXELSCHE BOERENPLAATSEN, DAT ZIJN DE VIERKANTE STOLPEN MET HUN HOOGE PYRAMIDALE DAKEN… IK HERINNER MIJ NU NOG GOED, DAT DE EERSTE TUUNWOALTJES DIE IK ONTMOETTE DICHT BEGROEID WAREN MET GROOTE ROSETTEN VAN REIGERSBEK EN PROPPERIGE POLLEN VAN ENGELSCH GRAS."

41 Na knooppunt 41 passeert u het enige insecten-reservaat van Nederland, De Zandkuil. De zandige hellingen zijn een ideale plek voor de ondergrondse gangenstelsels van de graafbijen en –wespen.

THIJSSE: "HIER IS EEN HAP IN DEN HOOGEN BERG GEDAAN. DUIZENDEN KUBIEKE METERS ZAND ZIJN HIER WEGGEGRAVEN OM VERWERKT TE WORDEN IN DE DIJKLICHAMEN LANGS DE ZUIDERZEE. DE HELLINGEN WORDEN BEWOOND DOOR EEN BONTE VERSCHEIDENHEID VAN ALLERMERKWAARDIGSTE INSECTEN, VOORAL GRAAFWESPEN EN GRAAFBIJEN. HET ZAND IS GEELACHTIG EN FIJN, HEEL ANDERS DAN DUINZAND."

17 Het Texelse bos ‘De Dennen’ is begin 20e eeuw aangelegd om de ‘woeste’ duingronden productief te maken. Eerst werden vooral dennen geplant, later volgden loofbomen. Nu is het een recreatiebos.

THIJSSE: “BIJ ALLE GOEDE DINGEN, WAAROP ONS EILAND TROTSCH KAN ZIJN, ONTBREEKT ER TOCH ÉÉN BEGERENSWAARDIG IETS EN DAT IS LUWTE ... MENIGEEN MEENDE DESTIJDS DAT DE ZEEWIND OP HET EILAND DE BEBOSSING ONMOGELIJK ZOU MAKEN.”

15 Na knooppunt 15 passeert u Fonteinsnol. Fontein verwijst naar de bron die hier voor het jaar 1900 was. Een nol is een duin. Heel vroeger was dit dus een vochtig duingebied, met veel prachtige bloemen.

THIJSSE: “DE FONTEINSNOL WAS EEN WONDER. EEN EINDJE TEGEN DE HELLING OP, AAN DE NOORDOOSTZIJ ONTSPRONG EEN BRON, EEN ECHTE BRON, ... DAAR STONDEN DICHT OPEEN DE GEURIGE WITTE NACHTORCHISSEN, HET RONDBLADIG WINTERGROEN, PARNASSIA EN DUIZENDGULDENKRUID. REEDS IN 1895 OF NOG EERDER ZIJN BRON EN BEEK VERGRAVEN EN VERGREPPELD, ALS EERSTE MAATREGEL VOOR DE BEBOSSCHING OP TEXEL. TEGENWOORDIG ZOU MEN STELLIG ZOO IETS MOOIS OP ALLE MOGELIJKE MANIEREN TRACHTEN TE BEHOUDEN.”

9 Ten zuiden van Den Hoorn is het eiland de afgelopen eeuwen sterk gegroeid. Met zogenaamde vloedpalen geeft men aan wanneer de vloedlijn tot dat punt kwam. De eerste paal staat op Klif in Den Hoorn. In 1290 lag dit punt direct aan zee.

THIJSSE OVER DE NAAL: “GE BEGRIJPT DADELIJK, DAT HET LAND DAAR IN VROEGER TIJDEN ZEEBODEM IS GEWEEST. DAT IS NOG NIET ZOO HEEL LANG GELEDEN, EN INDERDAAD WOONDEN AAN DEN HOORN DE LOODSEN, DIE TROMP EN DE RUYTER NAAR ZEE BRACHTEN.”

Kijk voor meer informatie op **www.texel.net**